

Goethe, a költők fejedelme haldoklásában több fényt kívánt. A mi unitárius vallásunk is életünkben több igazságot kér.

Jó, igaz, tökéletes gondolatok, cselekedetek? - még több kell! Azért van a tudásszomj, a tanulmányvágyás, ezért járunk istentiszteletre, olvasunk, hallgatunk, nézünk, hátha valahol, valakitől megkapjuk a többletet, a bizonyosságot, hogy igazabbak lehessünk.

A húsvétra előkészülő vasárnapon beismerjük és be kell vallanunk, hogy igazságunk sokszor még az írástudók és farizeusok igazságát sem éri el. Messze maradnak életünkben az Isten törvényének és parancsolatainak betartása. Olyan akadályaink és ellenségeink vannak, melyek nem kívülről jönnek, de bennünk laknak. Igazság-vágyunk útjában leküzdendő ellenség a megszokottá váló közömbösségünk. Milyen könnyű a víz törvényével mindig a könnyebb utat választani, a lefelé folyó utat, a gond nélküli utat, amikor nem érdekel a más gondja, bánata, nehézsége, csak az önmagam nyugalma, csendessége, békesége.

Örök ellenségünk az igazságunkban megnyilatkozó kicsinyhitűségünk. Elcsüggedünk, mert úgy érezzük, minden mindegy. Hiába próbálkozunk, hiába akarunk eget ostromló akarattal, csak véresre zúzzuk koponyánk. Hagyjuk útjára menni a dolgokat, mert kötnek a betűk, a szokások, a körülmények. És kötnek a család, a gyermek, a munkahely gondjai, melyek megoldásában tehetetlenek vagyunk, a lebélyőzött lelkünk nem tud felszabadulni. Ellenségünk igazságunk útjában a becsontosodott, kialakult igazság meggyőződésünk. Csalhatatlannak képzeljük hitelveinket, világnézeti meggyőződésünket, azt, hogy csak nekünk van igazunk, az én ítéletem igaz, a másé nem, s ha mindez valóban így van, a mi igazságunk még mindig nem több az írástudók és farizeusok igazságánál.

Isten országa kapuján azonban csak egy többlettel lehet belépni. Ezt a többletet kéri tőlünk a názáreti Jézus, a mi tanítómesterünk. Ezt a többletet kívánja tőlünk unitárius hitünk és egyházunk is.

Hitünk alapja, hogy egy az Isten, aki alkotta a világot és az életet, formálta az embert, de a mi hitünk több kell legyen: hinnünk kell, hogy az egy Isten gondviselő Atyánk és az Ő tudta nélkül még csak egy hajszál sem eshetik le a fejünkről. Hinnünk kell, hogy irgalmassága és szeretete több, mint a szülő irgalma és szeretete.

Hisszük, hogy Jézus a mi prófétánk, igaz tanítómesterünk, ennél többet kell hinnünk: Ő nem csak a mi tanítónk, de mindennapi életünk alakítója, Ő a mi utunk, igazságunk és életünk.

Hisszük, hogy a Biblia Isten parancsolatainak foglalata, számunkra Szentírás, többet kell hinnünk: számunkra a Biblia az örökélet kiapadhatatlan forrása.

Ezt kéri Jézus. Ez kell legyen a mi igazságunk azért, hogy az több legyen az írástudók és farizeusok igazságánál. Ez a többlet a mi erőnk, hitünk és igazságunk, ha birtokolni akarjuk Istennek országát. Ezt a többletigazságot törekedjünk megszerezni és úgy menni húsvét ünnepe felé. Amen.

ISTENORSZÁGA ERŐ

1Kor 4,20

Emberi életünk egyik jellemző drága értéke, tulajdonsága a beszéd. A csecsemő ajkán formálódik az első szó: mama. Azután egy egész életen át beszélünk az utolsó sóhajtásig. Családban, iskolában, utcán, jártunkban-keltünkben, templomban, színházban, lemezen-kazettán, rádióban. A beszéd meg nem áll, s ha már beszélni nem tudunk, suttogunk, de szavakat formálunk.

Jézus legtöbbször Isten országáról beszélt, tanított. Példázatokban, hasonlatokban, kijelentésekben próbálta megértetni a fogalom lényegét, elvezetni az

embert a lélek békességének, boldogságának világába. Közel két évezreden át mennyi szó, prédikáció hangzott el, szólt az Isten országaról, annak valóságáról, lényegéről, építésének módjáról. Vallásosságunk törekvésébe az apostol segítő szándéka szól bele és világosítja vágyunk útját: Nem beszédben áll Isten országa, hanem erőben!

Az erő, fizikai fogalom: láthatatlan, csak következményeiben ismerhető fel. Változást előidéző ok, mely jelentkezik a mindennapok munkavégzésében, tárgyak elmozdításában, súly emelésben. Az ember szeretne mindenben erős lenni, mint a mesék világában: vasgyűrű, hegyforgató, fadóntó. Ez a fizikai erő győzelmi lehetőséget, sikert biztosít, valós eredményt hoz.

Az erő, amiről az apostol beszél, más, nem fizikai, hanem lelki erő, láthatatlan, mint az érzés, tudás. Ez az erő az akarat. Létező valóság, fejleszthető, növelhető, és mint a fizikai erő, ez is csak megnyilatkozásában, eredményében mérhető. A láthatatlan Istennel való együttlét, vele való kapcsolat eredménye. Nem szó, nem beszéd, hanem valóság. Amennyi erőd, akaratod van, annyit bírsz az Isten országából, annyi a részed belőle.

Sportversenyek, próbák, bajnokságok, kilogramokban, percekben próbálják mérni a test erejét, ügyességét. A lélek erejét is mérhetjük, a bőjtől a kitarításig. Szenvedések, megpróbáltatások kibírásáig, elhordozásáig. A hit és remény megtartásáig. Amint a sportban gyakorolni kell, úgy itt is mindennap újra kell kezdeni. Ha a bőjtben elő van írva, mit szabad és mit nem enni, a lélek erejének is megvan a maga megpróbáló előírása. Amíg a test embere erősnek érzi magát az étel csábításával szemben, s ezt hírül adja, addig a lélek híradása, erejének megmutatása a bizalom, a nyugalom, békesség és öröm.

Testi-lelki bőjt és próba lényege először: a mértékletesség. Mindenben, ételben-italban, szórakozásban, munkában, beszédben. Lényege másodsor az önkéntesség. Nem kényszer, nem büntetés, nem félelem és nem érdemszerzés. Lényege és célja az erő megmutatása, az ösztönnel, kívánsággal, az önzéssel szemben. A küzdelemben, aki győz, annak teste, lelke erős. Isten országa erő és nem beszéd, nem mentegetőzés, magyarázat. Aki beszéddel, mentegetésekkel, okkereséssel tölti idejét, az nagyon messze van Isten országától.

A szabadakarat, a szabadság megmutatása maga az erő, akár testi, akár lelki bőjtben vagyunk. Megmutatása annak, hogy nem szolgálai vagyunk a kívánságoknak, ösztönnek, vágyaknak, hanem urai és parancsolói. Jézus a pusztában elutasítja a kísértőt, bármilyen formában jelentkezik. A hit, remény és szeretet erejével kell elutasítanunk minden cselekedetünkben a csüggedést, lemondást vagy lázadást Isten gondviselésével szemben.

A kérdés ma az: mennyi időt fordítunk lelki erőnk gyarapítására, az akaratunk nevelésére.

Színes képpel élve: a széppé lenni akaró nők vagy férfiak mily sokszor mennek fodrászhoz, borbélyhoz, öltöznek divatosan, mily sok anyagi áldozatot hoznak. Vajon mennyi áldozatot hoztunk azért, hogy lelkünk legyen szép, hogy lelkünk éljen Isten országában? Ezt a lelki erőt időben, cselekedetekben, nap mint nap meg kell mutatnunk.

Akik Isten országát birtokolni akarják, azt erőben kell hogy megmutassák. A vallás nyelvén az üdvösségnek vagy elkárhozásnak, a jónak és rossznak küzdelme ez. Ezért Isten országa erő, győzelem és nem vereség, elbukás. Jakab apostollal mondjuk: mutasd meg hitedet cselekedeteidből, és én megmondom, közel vagy távol vagy Isten országától, mert nem beszéd, hanem erő az! Ámen.

ISTEN ELHAGY?

Ézs 49,14-15

A 16-17. század nagy bibliaolvasói és magyarázói szoros azonosságot láttak meg, fedeztek fel az Ószövetség zsidó népe és a magyar nép élete, története közt. Ezt az azonosságot elsősorban a sok szenvedés, elnyomatás adta. Izrael népének egy ilyen kétségbeesett kiáltása szakad fel a ma felolvasott prófétai versekben: kiáltás, sírás, panasz!

Elhangzik az Újszövetségben is Jézus ajkán, a keresztfán: "Én Istenem, én Istenem! miért hagytál el engemet?" (Mt 27,46)

Napjaink embere is gyakran pörlekedik: Én Istenem, én Istenem, elhagyál. Tehetetlen beteg vagyok, egyedül a fájdalom szenvedésével, egyedül, árván, gyermektelenül, mert fiaim és lányaim szétszóródtak a nagyvilágban, Kanada-Svédország-Ausztrália területén; egyedül kell leborulnom a temetői hantokra, az anyák-apák sírhantjára. Még sóhajtunk, még hozzád jövünk, még sírunk, de fogy erőnk és fogy hitünk is, gyengül. Elhagyott és elfelejtkezett rólam az Úr!

E kétségbeesett kiáltásra maga a próféta felel: Istennek a szeretetét, könyörületét, ragaszkodását idézi, amit mi emberek is érzünk gyermekeink iránt. Az anyának éjjel-nappal, munkában, pihenésben gondja az ő gyermeke: s ha az anya elfelejtkezhetnék is, Isten rólunk el nem felejtkezik!

Az ember istenképe változik. Más és más egy hitfelekezeten belül is, még inkább a világ különböző vallásaiban. Teremtő, király, ítélő bíró, kegyelmes, megbocsájtó, kivételt nem tevő, igaz. Jézus tanítása szerint szerető, gondviselő Atya. Káténk szavaival: örökkévaló, mindenható, tökéletes, jó, igaz és irgalmas. De mind az ószövetségi próféta, mind Jézus tanításában érződik, hogy Isten jobban szeret, mint a szülő. Ha a szülő el is felejtkezik rólunk, Isten el nem felejtkezik soha! Ezt a szerető Atyát, az egy igaz Istent tiszteljük és imádjuk lélekben és igazságban, templomaink feliratában és szívünkben egyaránt.

Vannak pillanatok, órák, amikor úgy érezzük, hogy magunkra maradtunk és mondjuk mi is, hogy elhagyott az Isten, pedig szükségünk van rá. De meg kell mondanunk azt is, hogy emberekként egy Atyának vagyunk gyermekei, és meg kell mondanunk azt is, hogy minden ember ennek nyomán testvér. Nekünk van szükségünk Istenre, és nekünk van szükségünk testvérré. Nekünk kell a hit és a bizalom, hogy van, aki végtelenül szeret minket, aki soha el nem hagy, el nem felejtkezik rólunk. Nekünk van szükségünk az emberre, a testvérré, arra, aki mellettünk él, aki mellettünk ül. Nem egymást vádolni, rágalmazni, szidni, hanem egymást szeretni, segíteni kell az egy Isten hitében. Megfogni egymás kezét, erősíteni, vigasztalni azt, aki elcsüggedt.

Sok a beteg, szenvedő ember, sok a gyászoló, vesztes, elbukó ember, sok a gyermekét, unokáját, népe fiát sirató ember, sok a napi panasz és gond. Minden megtörténhet, csak az nem, hogy Isten elfeledkezzék rólunk. Ez a Biblia örök üzenete. És ez személy szerint nekünk szól. Hittel cselekedni és cselekedve hinni azonban csak úgy lehet, ha hallgatunk a Biblia üzenetére. Csak megerősödvé e hitben lehetünk Isten országának építői.

A halál tusáját vívó Jézus kétségbeesett szava sokszor tépi lelkünk, sokszor kiáltanánk mi is, de még a halálban is Isten fia, az ember is lehet győzedelmes, lehet megváltó, ha elfogadjuk azt, hogy ő az út, igazság és élet. Ő a szeretet, aki mindig minden körülményekben velünk van, szeret, irgalmaz és gondot visel. Ámen.